

Sygn. akt I C 1233/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

N., dnia 01 kwietnia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Paweł Poręba

Protokolant: Katarzyna Gołyźniak

po rozpoznaniu w dniu 23 marca 2015 roku w Nowym Sączu na rozprawie

sprawy z powództwa Ł. T.

przeciwko K. L., Ł. L., P. L.

o zakaz nieuczciwej konkurencji

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda Ł. T. solidarnie na rzecz pozwanych K. L., Ł. L. i P. L. kwotę 7251,00 zł (siedem tysięcy dwieście pięćdziesiąt jeden złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

III. zasądza od powoda Ł. T. na rzecz pozwanego K. L. kwotę 2 115,18 zł (dwa tysiące sto piętnaście złotych osiemnaście groszy) tytułem zwrotu kosztów nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony,

IV. zasądza od powoda Ł. T. na rzecz pozwanego P. L. kwotę 4 756,12 zł (cztery tysiące siedemset pięćdziesiąt sześć złotych dwanaście groszy) tytułem zwrotu kosztów nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony,

V. zasądza od powoda Ł. T. na rzecz pozwanego Ł. L. kwotę 6 726,36 zł (sześć tysięcy siedemset dwadzieścia sześć złotych trzydzieści sześć groszy) tytułem zwrotu kosztów nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony,

VI. nakazuje ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w N. kwotę 2.048,61 zł (dwa tysiące czterdzieści osiem złotych sześćdziesiąt jeden groszy), w tym do kwoty 100,00zł z zaliczki uiszczonej przez powoda pod poz. c/347/12, a w pozostałej części 1.948,61 zł z zaliczki uiszczonej przez powoda pod poz. c/605/14;

VII. w pozostałym zakresie nieuiszczonymi kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt I C 1233/13

UZASADNIENIE

do wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu

z dnia 01 kwietnia 2015 roku

o roszczenia z ustawy o zakazie nieuczciwej konkurencji

Poprzednik prawny powoda Ł. T. M. T. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) 2 wystąpił przeciwko K., Ł. i P. L. z roszczeniami opartymi na zarzutach dopuszczenia się czynów nieuczciwej konkurencji, domagając się w pozwie z daty 16 lutego 2010r. (data prezentaty 17.03.2010r. do sygn. akt I C 281/10):

1. zakazania pozwanym rozpowszechniania nieprawdziwych informacji dotyczących powoda M. T. jako przedsiębiorcy o tym, iż jako prowadzący przedsiębiorstwo (...) 2, w związku z powstałymi problemami finansowymi, zaprzestał wypłacania wynagrodzenia pracownikom i zaprzestał przyjmowania nowych zleceń na wykonywanie robót budowlanych i wycofuje się jako wykonawca ze świadczenia usług budowlanych na terenie Francji;
2. nakazania pozwanym przeproszenia powoda poprzez złożenie powodowi pisemnego oświadczenia o treści: „My: K. L., P. L. i Ł. L. przepraszamy M. T. właściciela przedsiębiorstwa (...) 2 w G. za rozpowszechnianie o nim jako o przedsiębiorcy wśród pracowników przedsiębiorstwa i wśród jego kontrahentów, w szczególności wśród kontrahentów we Francji, nieprawdziwych informacji, iż w związku z powstałymi problemami finansowymi zaprzestał wypłacania wynagrodzenia pracownikom i zaprzestał przyjmowania nowych zleceń na wykonywanie robót budowlanych i wycofuje się jako wykonawca ze świadczenia usług budowlanych na terenie Francji; oraz, że jego przedsiębiorstwo jest niesolidne i niewypłacalne”;
3. nakazania pozwanym zaprzestania wykorzystywania materiałów i wzorów dokumentów opracowanych i używanych przez przedsiębiorstwo powoda;
4. zasądzenia od pozwanych K. L., P. L., (...) S.A.R.L. z siedzibą w T., solidarnie na rzecz powoda M. T. kwoty 161.290,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty (k.113);
5. zasądzenia od pozwanej (...) S.A.R.L. z siedzibą w T. na rzecz powoda kwoty 78.680,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,
6. zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kosztów postępowania według norm przepisanych.

W piśmie procesowym z dnia 03 kwietnia 2010r. (k.117) powód cofnął żądanie zapłaty w stosunku do (...) S.A.R.L. z siedzibą w T., dlatego postanowieniem z dnia 07 maja 2010r. (k.118) postępowanie w tym zakresie zostało umorzone.

Uzasadniając żądanie powód wskazał, że prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...) - (...) o profilu ogólnobudowlanym i realizuje wszelkie inwestycje wykonując roboty remontowo-budowlane, montaż konstrukcji stalowych oraz roboty związane z drogownictwem – place, chodniki, rowy melioracyjne. Od czerwca 2005r. powód rozpoczął wykonywanie we Francji (na terenie T.) prac budowlanych początkowo ogólnobudowlanych. Od stycznia 2006r. przedsiębiorstwo powoda rozpoczęło realizację prac z zakresu instalacji sanitarnych na rzecz przedsiębiorstwa S.A.R.L. (...) oraz Pana S. T. właściciela firmy (...) T.S. (...). Od początku prowadzenia robót dyrektorem kontraktu ze strony powoda był A. R.. Początkowo firma S.A.R.L. (...) była głównym i strategicznym partnerem dla firmy (...) 2. Zarówno zakres prac jak i wielkość obrotów związanych z robotami wykonywanymi na zlecenie tego partnera stanowiły około 80% całego obrotu firmy powoda we Francji.

Pozwani byli zatrudnieni u powoda. W ramach wykonywanych obowiązków wszyscy pozwani świadczyli pracę głównie we Francji w T.. Podczas wykonywania pracy mieli dostęp do wszelkich danych dotyczących działalności firmy powoda, a w szczególności: kosztorysów, wycen, umów, kontraktów, informacji o partnerach handlowych, pracownikach i rozliczeniach, a także innych danych związanych pośrednio lub bezpośrednio z działalnością firmy. Wszyscy trzej pozwani mieli dostęp do istotnych informacji - posiadali rozpoznanie rynku. Wiedzieli jakie ceny stosuje firma powoda, jak rozlicza budowy, jaka jest wydajność poszczególnych pracowników i najważniejsze kto jest jakim pracownikiem, jakie predyspozycje i kwalifikacje oraz czy jest samodzielny.

W dniu 20 grudnia 2008r. pozwany K. L. poinformował powoda, że on oraz synowie rezygnują z dalszej pracy ze względów rodzinnych i zdrowotnych, co potwierdzili w styczniu 2009r., przed wyjazdem w obecności powoda i A. R.. W dniu 06 kwietnia 2009r., strony na wniosek pozwanych rozwiązały umowy o pracę w trybie porozumienia stron. Tymczasem w dniu 07 kwietnia 2009r. pozwani P. L. i Ł. L. założyli spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością występującą pod firmą: (...) S.A.R.L”. tj. „L. i synowie spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”, której przedmiot działalności jest tożsamy z działalnością przedsiębiorstwa powoda. Do powoda zaczęły docierać informacje, że wszyscy pozwani rozpowszechniają nieprawdziwe informacje związane z działalnością przedsiębiorstwa powoda. W okresie

od stycznia do marca 2009r. będąc pracownikami powoda, wykorzystywali samochody i telefony służbowe firmy do załatwiania swoich spraw związanych z założeniem firmy konkurencyjnej, uczestniczyli w kursach i szkoleniach niezbędnych do założenia takiej firmy. Pozwany K. L. poprosił C. A. o przekazanie robót, które do tej pory wykonywała firma powoda i zaczął rozgłaszać nieprawdziwe informację, że firma (...) 2 kończy działalność we Francji, że ma kłopoty finansowe w Polsce i całkowicie wycofuje się z rynku, jak również, że nie płaci wynagrodzenia pracownikom - dlatego pomaga synom zakładać firmę we Francji.

Pozwani złożyli propozycje zatrudnienia wszystkim pracownikom powoda. Do firmy pozwanych przeszli: W. P. (1), G. S. (1) i P. U. (1). W czerwcu i lipcu 2009r. pozwani złożyli pisemne propozycje współpracy wszystkim partnerom powoda i udało im się namówić firmę (...) T.S. (...) do podpisania kontraktu. Pozwany wykorzystuje dokumenty i wzory powoda, np. kosztorysy.

W ocenie powoda pozwani dopuścili się czynów nieuczciwej konkurencji polegających na:

- wykorzystaniu informacji technicznych, technologicznych, organizacyjnych i gospodarczych firmy (...) -2 stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa, a uzyskanych w czasie zatrudnienia w przedsiębiorstwie powoda na stanowiskach kierownika robót, brygadzystów i montera instalacji sanitarnych poprzez między innymi powielanie, kopiowanie stworzonych przez powoda wzorów pism, umów, kosztorysów w celu utworzenia i prowadzenia firmy konkurencyjnej,
- nakłonieniu trzech pracowników firmy powoda do rozwiązania umów o pracę z powodem,
- rozpowszechnianiu nieprawdziwych, naruszających renomę i dobre imię firmy, wprowadzających w błąd informacji o jakości świadczonych przez powoda usług, jego sytuacji gospodarczej, fachowości zatrudnionych w niej pracowników.

W wyniku działania pozwanych firma powoda zaczęła tracić swoją dobrą renomę na rynku francuskim, czego przejawem stał się spadek zamówień. Powód poniósł szkodę na skutek nie uzyskania dalszych zleceń z uwagi na złą opinię jego firmy, spowodowaną bezprawnym działaniem pozwanych.

Zdaniem powoda zachowanie pozwanych wypełnia przesłanki przepisów art. 11, 12 i 14§1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. (k.1, 147, 365, 620, 868, 890, 1100)

Ponieważ powód M. T. zmarł, postanowieniem z dnia 10 lipca 2013r. Sąd zawiesił postępowanie (k.812), które zostało podjęte w dniu 02 października 2013r. (k.824) po wstąpieniu następcy prawnego powoda – syna Ł. T..

W piśmie procesowym z dnia 03 października 2014r. powód Ł. T. sprecyzował żądanie pozwu domagając się (k.964):

- nakazania pozwanym przeproszenia powoda Ł. T. poprzez złożenie pisemnie oświadczenia o treści: „My, K. L., P. L. i Ł. L. przepraszamy Ł. T. za czyn nieuczciwej konkurencji jakiego dopuściliśmy się w stosunku do jego ojca – M. T., polegający na tym, że jako pracownicy przedsiębiorstwa (...) 2 M. T. w okresie zatrudnienia w tym przedsiębiorstwie, w celu rozpoczęcia własnej konkurencyjnej działalności na terenie T. we Francji, wykorzystaliśmy tajemnicę przedsiębiorstwa (...) co do informacji o głównych kontrahentach, sposobie zawierania umów z tymi kontrahentami, a także polegający na wykorzystaniu wzorów dokumentów służących rozliczaniu tych kontraktów; oraz na przejściu pracowników M. T.. Przepraszamy także za rozpowszechnianie o M. T., właścicielu przedsiębiorstwa (...) 2 w G., wśród pracowników przedsiębiorstwa i wśród jego kontrahentów, w szczególności kontrahentów we Francji, nieprawdziwych informacji, iż w związku z powstałymi problemami finansowymi M. T. zaprzestał wypłacania wynagrodzenia pracownikom i zaprzestał przyjmowania nowych zleceń na wykonywanie robót budowlanych; oraz że wycofuje się jako wykonawca ze świadczenia usług budowlanych na terenie Francji, a także, iż jego przedsiębiorstwo jest niesolidne i niewypłacalne.”;
- zakazania pozwanym wykorzystywania materiałów i wzorów dokumentów opracowanych i używanych przez przedsiębiorstwo (...);

- zasądzenie od pozwanych K. L., P. L. i Ł. L. solidarnie na rzecz powoda Ł. T. kwoty 161.290,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty;

- zasądzenia od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kosztów postępowania według norm przepisanych.

Pozwani wnieśli o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów postępowania.

Ustosunkowując się do twierdzeń pozwu podnieśli, że pozwany K. L. był przed 2006r. pracownikiem firmy (...), której zlecenia przejęła firma powoda. Pozwany K. L. od początku zatrudnienia u powoda wykonywał faktycznie obowiązki kierownika i zajmował się rekrutacją pracowników oraz kompletowaniem niezbędnych do pracy narzędzi, które były nabywane przez pozwanego m.in. w hurtowni (...) w G.. (...) pozwanego zostali zatrudnieni na prośbę powoda, który poszukiwał pracowników, a znali oni biegle j. angielski. (...) powoda posiadali niezbędne kwalifikacje, ponieważ pracowali jako instalatorzy wspólnie z ojcem w ramach firmy prowadzonej przez niego w latach 90-tych. Zaprzeczyli, by mieli dostęp do dokumentacji firmy. Pozwany K. L. nie uczestniczył w rozmowach i negocjacjach handlowych prowadzonych przez powoda z kontrahentami, a uzgadniał z kontrahentami jedynie kwestie techniczne, zaś w jego obecności nigdy nie były prowadzone pertraktacje finansowe. Pozwany i jego synowie nie mieli informacji na temat rozliczeń powoda z klientami. Zaprzeczyli, jakoby mieli dostęp do istotnych informacji związanych z firmą powoda, w tym jakie stosuje ceny, jak rozlicza budowy. O zamiarze odejścia pozwanego K. L. i jego synów z firmy pozwany K. L. poinformował powoda z wielomiesięcznym wyprzedzeniem. Pozwani nie wykluczali, że rozpoczną prowadzenie własnej firmy, albowiem nie odpowiadały im warunki pracy w firmie powoda. Zaprzeczyli jakoby rzekomo rozpowszechniali jakiegokolwiek informacje na temat sytuacji finansowej i zamiarów zaprzestania przez firmę powoda działalności we Francji.

Formalności związane z założeniem własnej działalności załatwiali poza czasem pracy, korzystając z transportu publicznego, zaś zawiązanie spółki i jej zarejestrowanie zlecieli wynajętej w tym celu firmie. Nie zwracali się do kontrahentów powoda, w tym do firmy (...) o przekazanie robót, jakie dotychczas wykonywał powód. Powód nadal wykonuje roboty na rzecz firmy (...) oraz S.A. (...).L. T. i innych francuskich kontrahentów. Zaprzeczyli jakoby składali propozycje zatrudnienia pracownikom powoda. Nie przejęli prac na budowach prowadzonych przez powoda. Nie wykorzystywali kosztorysów i innych wzorców dokumentów stosowanych przez powoda, albowiem wzorce te były i są powszechnie stosowane na terenie Francji.

Roszczenie powoda jest bezpodstawne, ponieważ pozwani nie dopuścili się zarzucanych czynów nieuczciwej konkurencji, powód nie posiadał tajemnic, których ochronę by zastrzegał. (k.119, 299, 391, 528, 654, 815, 825, 901, 1081, 1177)

Każdy z pozwanych przedłożył spis kosztów domagając się po 10.000,00zł kosztów adwokackich oraz zwrotu kosztów osobistego stawiennictwa z Francji w kwotach: Ł. L. 9.452,74zł, P. L. 11.292,91zł, K. L. 11.465,27zł. Pomimo deklaracji nie przedłożyli dowodu uiszczenia opłat za bilety lotnicze. (k.1287-1290, 1298-1349)

Do czasu działania w sprawie powód M. T. ustosunkowując się do stanowiska pozwanych zaprzeczył, by w przeszłości sam przejął pracowników innej firmy, tj. (...)M.. Zauważył, że w czerwcu 2005r. wyjechały do pracy we Francji ekipy dwóch firm: (...)M., której pracownikiem był pozwany K. L., a właścicielem A. R. oraz U.- (...) stanowiącej własność powoda. Ponieważ firm (...) kończyła prace w grudniu tego roku, właściciele obu firm porozumieli się o dokończeniu kontraktu przez firmę powoda. Od tego czasu powód współpracował z A. R.. Pozwany K. L. został zatrudniony przez powoda, nie zdecydował się natomiast wówczas na założenie własnej działalności gospodarczej, co uczynił dopiero po uzyskaniu informacji o istotnych dla jej założenia ani podczas pracy u powoda. Nie polega na prawdzie twierdzenie pozwanych, że K. L. prowadził rekrutację pracowników dla powoda i m.in. na skutek jego nalegań jego synowie zdecydowali się na pracę u powoda. Po uzyskaniu doświadczenia i kontaktów wśród inwestorów na terenie Francji pozwani założyli konkurencyjną firmę, która wykorzystuje wypracowane przez powoda wzorce kosztorysów i innych dokumentów. Do zadań K. L. należało m.in. szkolenie nowych pracowników, rozliczanie budów, dlatego posiadał dostęp do informacji stanowiących tajemnice przedsiębiorstwa.

O celowym działaniu pozwanego K. L. świadczy ta okoliczność, że dniu 04 maja 2009r. odmówił podpisania dokumentu zakazującego mu wykorzystywanie informacji pozyskanych w trakcie pracy u powoda.

Niewiarygodne są twierdzenia pozwanego, że jego synowie posiadali umiejętności do pracy, ponieważ niemożliwym jest, by pomagali mu w prowadzeniu jego działalności gospodarczej kiedy byli niepełnoletnimi dziećmi. Pozwani jako powód odejścia z pracy u powoda podawali niezadowolenie z warunków finansowych, tymczasem przed A. R. oświadczyli, że bez ojca nie byłiby w stanie współpracować z innymi pracownikami. Pozwani w czasie godzin pracy u powoda załatwiali formalności związane z rejestracją własnej działalności, odbywali w tym czasie szkolenie, o czym powód nie został poinformowany. Na skutek działań pozwanych trzech pracowników firmy powoda rozwiązało z nim współpracę i zostało zatrudnionych przez spółkę pozwanych. Pozwany K. L. przed odejściem działał na szkodę firmy powoda, ponieważ blokował zwiększenie zatrudnienia, mając świadomość, że gdy odejdzie on i synowie obsada pracownicza będzie zbyt mała, by kontynuować prace, co pozwoli im na przejęcie robót. Spółka pozwanych przejęła prace na budowach wcześniej prowadzonych przez powoda, tj. T. w lipcu 2009r. oraz C. w T.. (k.148)

Podczas rozprawy w dniu 19 sierpnia 2010r. M. T. oświadczył, że zatrudnienie w jego firmie w stosunku do roku poprzedniego zwiększyło się o 12 pracowników. (k.351)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Poprzednik prawny powoda Ł. T. M. T. prowadził indywidualną działalność gospodarczą pod firmą (...) 2 z siedzibą w G. w zakresie wykonywania robót budowlanych, instalacyjnych, w tym wodno-kanalizacyjnych oraz klimatyzacyjnych – począwszy od października 1999r. Od stycznia 2006r. nawiązał współpracę z A. R., który po sprzedaży udziałów w prowadzonej przez siebie spółce (...) wykonującej do końca 2005r. roboty budowlane na terenie Francji, został zatrudniony w firmie powoda na stanowisku dyrektora ds. kontaktów zagranicznych.

Dowód: / zaświadczenie o wpisie do (...) z dnia 16.02.2010r. – k.13, zeznania świadka A. R. – k.353/2 /.

Pozwany K. L. jest ojcem pozwanych Ł. i P. L..

(okoliczność bezsporna)

Pozwany K. L. posiadał wykształcenie i doświadczenie w zakresie instalacji sanitarnych. Ukończył studia w zakresie gospodarki cieplnej i budowy pieców. Od 2006r. posiadał świadectwo kwalifikacyjne E uprawniające do zajmowania się eksploatacją urządzeń instalacji i sieci na stanowisku eksploatacji, świadectwo kwalifikacyjne D uprawniające do zajmowania się eksploatacją urządzeń instalacji i sieci na stanowisku dozoru.

Dowód: / dyplom pozwanego – k.316, świadectwo kwalifikacyjne E – k.317-319, zeznania pozwanego K. L. od 00:49:01 k.1292/2/.

Przed zatrudnieniem u powoda pozwany K. L. był pracownikiem (...)M., który wykonywał w 2005r. na terenie Francji prace z zakresu instalacji sanitarnych. Jako pracownik tej firmy został oddelegowany do pracy we Francji na okres od czerwca do grudnia 2005r.

Dowód: / dokumenty rozliczeniowe (...)M. – k.320-345, zeznania pozwanego K. L. od 00:49:01 k.1292/2 /.

Kiedy firma (...) zaprzestała działalności pozwany K. L. został zatrudniony w firmie powoda M. U.- (...) na stanowisku monter instalacji - na podstawie umowy o pracę na czas określony od 16 stycznia do 31 grudnia 2006r. na terenie krajów Unii Europejskiej, oraz od 01 stycznia 2007r. do 31 grudnia 2010r. na stanowisku monter instalacji sanitarnych – kierownik na terenie kraju z delegacją na teren Francji (T.).

Dowód: / umowa o pracę z dnia 16.01.2006r., 29.12.2006r. K. L. – k.21, 22, akta osobowe – k.166-213 /.

Pozwany K. L. pełnił funkcję kierownika. Zajmował się pozyskiwaniem i szkoleniem nowych pracowników oraz zakupami materiałów. Robił dla firmy powoda zakupy niezbędnych materiałów i sprzętów w hurtowni w Polsce.

W czerwcu 2008r. świadczył powodowi pomoc w sprawie dotyczącej rozliczenia podatkowego poprzez skontaktowanie powoda z A. K. (1) i J. J. (1) współwłaścicielkami firmy (...) Francja- (...) sp. z o.o. w T., która potem prowadziła obsługę podatkową firmy powoda.

Dowód: / oświadczenie A. K. i J. J. z dnia 07.07.2010r. - k.313, zeznania świadka R. M. k.649/2, G. K. - k.560, A. K. (1) k.486, 741-742, umowa pośrednictwa – k.762-767 (768-773), informacje dot. rejestracji spółki – k.774-779 /.

Pozwany Ł. L. zrezygnował z prowadzenia własnej działalności gospodarczej w Norwegii, by pracować na rzecz powoda we Francji. Został zatrudniony w firmie powoda na umowę o pracę na czas określony od dnia 01 września 2006r. do 31 sierpnia 2007r. na stanowisku monter instalacji w wymiarze pełnego etatu na terenie krajów Unii Europejskiej oraz od dnia 25 maja 2007r. do 31 maja 2008r. na stanowisku monter instalacji sanitarnych na terenie kraju; od dnia 01 czerwca 2008r. do 31 maja 2010r. na stanowisku monter instalacji sanitarnych – brygadzysta na terenie kraju – z delegacjami do pracy we Francji.

Dowód: / umowa o pracę z dnia 29.08.2006r., 24.05.2007r., 30.05.2008r. Ł. L. – k.17-19, podatkowa księga przychodów i rozchodów Ł. L. za 2006r. – k.139, akta osobowe – k.214-260 /.

Pozwany P. L. w 2003r. ukończył studia. W okresie od 01 czerwca 2005r. do 31 stycznia 2007r. zatrudniony był (...) sp. z o.o. w Ł.. Zrezygnował z tego zatrudnienia, by świadczyć pracę na rzecz powoda we Francji. Został zatrudniony w firmie powoda na umowę o pracę na czas określony od dnia 01 lutego 2007r. do 31 stycznia 2008r. oraz od 1 lutego 2008r. do 31 stycznia 2011r. na stanowisku monter instalacji sanitarnych w wymiarze pełnego etatu na terenie kraju - z delegacją do Francji.

Dowód: / umowa o pracę z dnia 01.02.2007r., 31.01.2008r. P. L. – k.14-15, dyplom – k.135, świadectwo pracy z dnia 31.01.2007r. – k.137, akta osobowe – k.261-297 /.

W firmie powoda pracował także trzeci syn pozwanego K. B., który dla zatrudnienia w Francji zrezygnował z wyjazdu do S. pomimo uzyskania wize. Posiadał doświadczenie w zakresie instalacji kanalizacyjnych, ponieważ w okresie od 03 stycznia 2005r. do 10 lutego 2006r. pracował jako kierowca, serwisant urządzeń kanalizacyjnych w (...) SERWIS sp. z o.o. w S..

Dowód: / wiza B. L. – k.132, świadectwo pracy z dnia 27.02.2006r. – k.136 /.

Od marca 2006r. B. L. wykonywał pracę na terenie Francji jako monter instalacji sanitarnych, brygadzysta i kierowca. Ł. od września 2006r. pracował we Francji jako monter oraz kierowca – operator wózka widłowego. W styczniu 2007r. powód wystawił im referencje.

Dowód: / referencje z dnia 02.01.2007r. – k.133-134 /

Firma powoda U.- (...) wykonywała prace m.in. z zakresu instalacji sanitarnych na terenie Francji w T.. Miała podpisaną umowę ramową podwykonawstwa z dnia 05 maja 2006r. z jednym z największych wykonawców na terenie T. - spółką (...) należącą do C. A.. Zamówienia pozyskiwane od tego klienta stanowiły około 80% robót wykonywanych przez firmę powoda.

Dowód: / umowa ramowa podwykonawstwa z tłumaczeniem przysięgłym na j. polski – k.24-29, 30-34, zeznania świadka A. R. – k.355 /.

W 2008r. powstał konflikt pomiędzy pozwanym K. L. jako kierownikiem a innym pracownikiem S. W.. Z powodu zatargu pracownik zrezygnował z pracy. Po odejściu kierownika, powód zaproponował byłemu pracownikowi powrót do pracy. S. W. podjął zatrudnienie od lipca 2009r. – po odejściu z firmy powoda pozwanego K. L..

Dowód: / zeznania świadka S. W. – k.357/2 /.

Na przełomie 2008 i 2009r. firma powoda zatrudniała na terenie Francji 18 osób.

Dowód: / zeznania świadka A. R. – k.355 /.

Pod koniec 2008r. pozwani poinformowali powoda o zamiarze założenia własnej działalności gospodarczej we Francji.

Na początku 2009r. A. K. (1) w ramach prowadzonej działalności (...) świadczyła na rzecz pozwanych usługi konsultingowe i doradcze związane z rejestracją działalności. W tym samym czasie (...) świadczyło obsługę doradczą innym polskim firmom w T., w tym powodowi, z którym kontaktami zajmowała się Wspólniczka J. J. (1). W 2010r. firma (...) uległa rozwiązaniu. A. D. (1) prowadzi własną działalność pod firmą (...).

Dowód: / zeznania świadka A. K. (1) – k.1067-1068, zeznania pozwanych K. L. od 00:49:01 k.1292/2, P. L. od 02:39:56 k.1295/2, pozwany Ł. L. od 03:09:05 k.1296/2 /.

Pozwani rozwiązali z powodem umowę o pracę za porozumieniem stron z dniem 06 kwietnia 2009r.

Dowód: / rozwiązanie umowy o pracę z dnia 06.04.2009r. P., Ł., K. L. – k.16, 20, 23 (907-914), częściowo zeznania świadka A. R. – k.353/2, zeznania pozwanych K. L. od 00:49:01 k.1292/2, P. L. od 02:39:56 k.1295/2, pozwany Ł. L. od 03:09:05 k.1296/2 /.

W dniu 07 kwietnia 2009r. pozwani zarejestrowali na terenie Francji z siedzibą w T. własną działalność gospodarczą w formie spółki prawa francuskiego, pod nazwą P. L. Et F. w zakresie robót instalacyjnych wod-kan. i gazowych we wszelkich lokalach.

Dowód: / wydruk z ewidencji podmiotów gospodarczych i spółek z tłumaczeniem przysięgłym – k.35-41 /.

Warunkiem rejestracji działalności gospodarczej we Francji było m.in. odbycie 4-dniowego stażu w Izbie (...) w T., który odbywa się od wtorku do piątku w godz. 9:00-12:00 i 13:30-17:00. Staż odbył P. L.. Pomimo iż godziny stażu pokrywały się z godzinami pracy, nie odnotowano nieobecności pozwanego w pracy w dniach 23-27 marca 2009r. Kolejnym warunkiem było przedłożenie dokumentu wykazującego doświadczenie zawodowe i staż pracy we Francji w określonym charakterze w okresie 3 lat. Zaświadczenie takie wystawił pozwanemu K. L. C. A. (1). Podał w nim, że K. L. był zatrudniony w charakterze hydraulika – kierownika robót od dnia 25 czerwca 2005r. do końca 2005r. w przedsiębiorstwie (...) oraz od początku stycznia 2006r. w przedsiębiorstwie (...) 2, z którymi wystawiający zaświadczenie miał podpisane umowy podwykonawstwa. K. L. pomimo 4-letniego okresu pracy we Francji nie mógł legitymować się zaświadczeniem wystawionym przez ZUS z Polski, ponieważ nie cały okres zatrudnienia był zgłoszony przez pracodawcę.

Dowód: / dokumentacja (...) dot. rejestracji – k.370-372, dokumentacja odbycia stażu – k.694-698, lista obecności w pracy – k.780-790, zaświadczenie odbycia kursu przez P. L. - k.849, zaświadczenie dot. wymaganego okresu zatrudnienia i stażu / świadectwo pracy – k.850 (931), informacje dot. wymogów rejestracji działalności gospodarczej – k.873-876, zaświadczenie C. A. z dnia 30.01.2009r. – k.882, pismo A. K. z dnia 02.06.2014r. – k.923-926, zeznania pozwanych K. L. od 00:49:01 k.1292/2, P. L. od 02:39:56 k.1295/2, pozwany Ł. L. od 03:09:05 k.1296/2 /.

Na prośbę powoda pozwany K. L. pracował do końca kwietnia, by wdrożyć do pracy nowego kierownika. W dniu 18 kwietnia 2009r. obowiązki kierownika od pozwanego K. L. przejął C. B., który pracował na tym stanowisku także w dniu 19 sierpnia 2010r. Obowiązki kierownika przekazane przez pozwanego polegały na prowadzeniu budów, ilości roboczogodzin spędzonych na budowach oraz wykonanych zakresów robót. Nie zajmował się negocjacjami z inwestorami, prowadził tylko rozmowy z wykonawcami na terenie robót. W 2009r. firma powoda do lata 2009r. wykonywała prace na około 10-12 budowach. Okres wakacji 2009r. zaznaczony był przestojem. Kolejne zlecenia były wykonywane od jesieni 2009r. W 2009r. firma powoda na zlecenie firmy (...) wykonywała prace na 4-5 budowach,

natomiast w 2010r. do sierpnia na około 6-7 takich budowach. Nie zdarzało się, by pracownicy firm powoda i pozwanych razem pracowali przy tych samych budowach.

Dowód: / zeznania świadka C. B. – k.351/2-353, zeznania pozwanych K. L. od 00:49:01 k.1292/2, P. L. od 02:39:56 k.1295/2, pozwany Ł. L. od 03:09:05 k.1296/2/.

Pozwani nie podpisywali zakazów konkurencji w związku z zatrudnieniem u powoda.

W dniu 04 maja 2009r. pozwany K. L. odmówił podpisania antydatowanego dokumentu z dnia 04 maja 2008r., z którego wynikał zakaz ujawniania, przekazywania osobom trzecim lub wykorzystania dla potrzeb własnych lub innych osób informacji tajnych pozyskanych w sposób bezpośredni lub pośredni w czasie pracy w firmie powoda na stanowisku kierownika robót, a dotyczących działalności firmy, tj.: kosztorysy, wyceny, umowy, kontrakty, partnerzy handlowi, pracownicy, rozliczenia oraz inne związane bezpośrednio lub pośrednio z działalnością firmy.

Dowód: / oświadczenie z dnia 04.05.2008r. – k.45 (173), zeznania pozwanych K. L. od 00:49:01 k.1292/2, P. L. od 02:39:56 k.1295/2, pozwany Ł. L. od 03:09:05 k.1296/2 /.

K. L. został zatrudniony w firmie synów formalnie od maja 2009r., zatem kiedy przestał świadczyć pracę na rzecz powoda.

Dowód: / zgłoszenie zatrudnienia K. L. – k.847, zaświadczenie dot. objęcia ubezpieczeniem – k.848 /.

C. A. (3) nie udzielał pozwanemu pomocy przy zakładaniu działalności gospodarczej oprócz spisania oświadczenia potwierdzającego staż pracy we Francji oraz udzielenia zamówień. Kiedy pozwani założyli spółkę poinformowali pana A. jako znaczącego zleceniodawcę robót w T. i zwrócili się do niego o udzielenie zleceń jak dla innych firm francuskich.

Dowód: / zeznania świadka C. A. – k.476 /.

Latem 2009r. z firmy powoda odeszło kolejnych trzech pracowników: W. P. (1), G. S. (1) i P. U. (1). Osoby te zatrudniły się następnie w firmie pozwanych.

(okoliczność bezsporna)

W. P. (1) znał pozwanego K. L. jeszcze od 2005r., kiedy pracowali razem dla firmy (...). Dzielili pokój podczas zarobkowania we Francji w firmie powoda. W. P. (1) pracował w firmie powoda jako hydraulik na samodzielnym stanowisku, nie pełnił funkcji kierowniczych. W dniu 26 czerwca 2009r. pracownik firmy powoda W. P. (1) złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy o pracę z dnia 16 stycznia 2006r. ze skutkiem na dzień 11 lipca 2009r. W. P. (1) miał zrezygnować z pracy za granicą, by wrócić do kraju, lecz kiedy urodziła mu się w czerwcu wnuczka wymagająca operacji, postanowił kontynuować zatrudnienie poza granicami kraju, gdzie mógł zapewnić zatrudnienie także pełnoletniej córce. Postanowił zatrudnić się u w firmie pozwanego, co uczynił od lipca 2009r. Uzyskał wynagrodzenie o 200 EUR wyższe niż w firmie powoda.

Dowód: / rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem W. P. z dnia 26.06.2009r. – k.42, zeznania świadka W. P. (1) – k.353, zeznania świadka A. R. – k.354 /.

P. U. (1) był zatrudniony w firmie powoda na stanowisku hydraulika od maja 2006r. do sierpnia 2009r. W dniu 03 sierpnia 2009r. złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy o pracę z dnia 29 grudnia 2006r. z powodem z zachowaniem 14-dniowego okresu wypowiedzenia. Umotywował je problemami rodzinnymi. Po krótkim pobycie w kraju, postanowił ponowić zatrudnienie we Francji. Skontaktował się z pozwanymi, którzy zgodzili się na jego zatrudnienie. Otrzymał wynagrodzenie o 200 EUR wyższe od stawek oferowanych przez powoda.

Dowód: / rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem P. U. z dnia 03.08.2009r. – k.44, zeznania świadka A. R. – k.354, P. U. (1) – k.357 /.

G. S. (1) pracował na stanowisku hydraulika w firmie powoda od końca 2007r., po skończeniu studiów od lutego do końca sierpnia 2009r. W dniu 11 sierpnia 2009r. rozwiązał umowę o pracę z powodem za porozumieniem stron, ponieważ zamierzał podjąć studia magisterskie. Rozmyślił się jednak z kontynuowania studiów i nawiązał współpracę z pozwanymi. Sam zwrócił się z propozycją przyjęcia do ich firmy. Podjął pracę w firmie pozwanych pod koniec września 2009r. Uzyskał wynagrodzenie 100 EUR wyższe od oferowanego przez powoda. Chciał podjąć pracę w firmie francuskiej, by móc sprowadzić tam żonę i nająć mieszkanie niższym kosztem.

Dowód: / rozwiązanie umowy o pracę za porozumieniem stron G. S. z dnia 11.08.2009r. – k.43, częściowo zeznania świadka A. R. – k.354, od 00:13:17 k.839/2, G. S. (1) – k.356/2-357 /.

W kolejnych latach do firmy powoda przeszli inni pracownicy wcześniej zatrudnieni u powoda: P. K., M. K., A. D. (2), R. W., T. G. i G. M.. Uczynili to z własnej inicjatywy kierując się korzystniejszymi warunkami ekonomicznymi oferowanymi przez pozwanych.

Dowód: / zeznania świadka P. K. – od 00:29:54 k.946, zeznania pozwanego Ł. L. od 03:09:05 k.1296/2 /.

Spółka pozwanych zatrudniała w 2009r.: w kwietniu 2 pracowników, w maju 5, w czerwcu 6, w lipcu 9, w sierpniu-wrzeźniu 13, październiku 14, listopadzie-grudniu 13.

Dowód: / zaświadczenie o ilości osób zatrudnionych – k.852 (851) /.

W lipcu 2009r. powód i C. A. (3) ustalili okres urlopowy na prowadzonych budowach na sierpień 2009r. Wówczas pracownicy firmy powoda oraz zleceniodawcy zeszli z budowy, kilku zostało dla dozoru. Po urlopie, prace były kontynuowane. Ponieważ firma pozwanych w tym czasie pracowała, przejęła klucze do magazynu obsługującego też inny budynek, gdzie wykonywała zlecenie.

Dowód: / zeznania świadka A. P. – k.482 /.

Na dwóch budowach prowadzonych w 2009r. przez firmę powoda wystąpiły przestoje wywołane działaniem inwestorów, mianowicie C. de C., które trwały do 2013r. oraz M., które zostały przerwane w marcu i wznowione jesienią 2009r.

Dowód: / zeznania pozwanych K. L. od 00:49:01 k.1292/2 /.

Po rozpoczęciu wykonywania działalności gospodarczej spółka pozwanych wykonywała usługi m.in. na rzecz zleceniodawcy powoda, tj. (...).

Pozwany K. L. znał C. A. od 2006r., ponieważ był szefem pracowników, którzy wykonywali prace w (...)M.. Z powodem C. A. (3) spotkał się dopiero w 2007r.

Powód nie przekazywał C. A. informacji o kondycji finansowej powoda, nie proponował przejęcia jego robót.

Budowę w C. de C. w całości obsłużył powód. Pozwany nie zwracał się o przejęcie wykonawstwa.

Pozwani nie przejęli robót przewidzianych dla firmy powoda, każdej z tych firm były zlecane inne prace.

Na budowie w T. (akademik) sam wykonawca zwrócił się do pozwanych o wykonanie prac. Powód nie mógł ich wykonać, ponieważ nie miał inżyniera.

W okresie od kwietnia do grudnia 2009r. oraz w 2010r. C. A. (3) był głównym zleceniodawcą robót dla firmy pozwanych. W okresie późniejszym pozwani mieli także innych klientów. W latach 2009-2010r. wykonywali roboty na rzecz takich zleceniodawców jak: A. 1.172.863,54 EUR, T. 43.610,25 EUR oraz inni klienci 245.699,44 EUR.

Przed założeniem firmy przez pozwanych C. A. nie zlecał powodowi wszystkich prac, tylko około 75%. Firma powoda nie byłaby w stanie obsłużyć wszystkich robót na terenie T. przez niego wykonywanych. W 2009r. ilość prac zleconych przez C. A. powodowi była większa niż w 2008r.

Pozwani sami sporządzają kosztorysy i proponują ceny budów zlecanych przez C. A.. C. A. (3) dysponuje własnym cennikiem dla podwykonawców, którego nie udostępnił pozwanym.

Pozwani stosowali podobne formularze dokumentów jak spółka powoda, tzw. (...), które obejmowały nazwę podmiotu wykonującego pracę, zleceniodawcę, datę oraz miejsce i zakres robót. Nie stanowiły one wzoru zastrzeżonego, ani też nie zawierały informacji objętych tajemnicą.

Technologia wykonywania prac sanitarnych na terenie Francji różni się od wykonawstwa w Polsce, lecz nie jest prawnie chroniona.

Dowód: / dokumenty rozliczeniowe pozwanych – k.46-75, 373, dokumenty rozliczeniowego powoda – k.76-96, 155-164, 374-386, zeznania świadka C. A. – k.549-550, tłumaczenie 553-554 (500-501 pytania), dokumenty rozliczeniowe C. A. – k.589-592, zestawienie przychodów i rozchodów spółki pozwanych za 2009 i 2010r. – k.807, zeznania pozwanych K. L. od 00:49:01 k.1292/2, P. L. od 02:39:56 k.1295/2, pozwany Ł. L. od 03:09:05 k.1296/2 /.

Podjęcie współpracy przez spółkę pozwanych z (...) nie wpłynęło na obniżenie ilości zleceń dla firmy powoda. Nie spowodowało strat w prowadzonej działalności. C. A. (3) zlecił firmie powoda wszystkie prace przewidziane na 2009r., ilość zleceń nie była niższa od lat ubiegłych i przewidywanych.

Dowód: / oświadczenie C.A. z dnia 06.08.2010r. – k.314-315, zeznania świadka C. A. – k.476, dokumenty rozliczeniowe powoda, wyciągi z rachunku bankowego, faktury – k.968-1042, 1104-1170 /.

Podobnie jak w 2009 i w 2010r. największym partnerem spółki pozwanych był C. A. (1). Spółka współpracowała jeszcze w 2009r. z firmami: A., C., C. et T., H. C., A., T., T., a w 2010r. dodatkowo z C., G., L., P., S..

Dowód: / zestawienie obrotów pozwanych za 2009 i 2010r. – k.961-962, dokumenty rozliczeniowe pozwanych – k.1182-1285, zeznania pozwanych K. L. od 00:49:01 k.1292/2, P. L. od 02:39:56 k.1295/2, pozwany Ł. L. od 03:09:05 k.1296/2 /.

Ponieważ powód uważał, że pozwani w sposób sprzeczny z zasadami uczciwej konkurencji założyli własną działalność gospodarczą i rozpowszechniali nieprawdziwe informacje o firmie powoda by pozyskać jego klientów i wykorzystali jego informacje, nakłonili pracowników do przejścia pod ich zatrudnienie, w piśmie z dnia 04 listopada 2009r. wezwał pozwany do zaprzestania wymienionych praktyk.

Dowód: / pismo powoda z dnia 04.11.2009r. z potwierdzeniem odbioru – k.97-98 /.

W 2011r. M. T. założył spółkę z o.o. zarejestrowaną w Polsce U.- (...) o tożsamym profilu działalności z działalnością gospodarczą uprzednio prowadzoną. Jej udziałowcami byli M. T., A. R. oraz jego małżonka.

(okoliczność bezsporna)

W dniu 17 czerwca 2013r. zmarł M. T.. Spadkobiercą zmarłego na podstawie testamentu został syn Ł. T..

(okoliczność bezsporna: odpis skrócony aktu zgonu – k.810, akt poświadczenia dziedziczenia akt notarialny z dnia 01.07.2013r. Rep A nr (...)– k.822)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dołączonych do akt dokumentów, zeznań świadków oraz stron.

Świadek C. B. (k.351/2-353), kierownik w firmie powoda, który przejął obowiązki od pozwanego K. L. w kwietniu 2009r., złożył zeznania w ocenie Sądu wiarygodne w części dotyczącej przejętych od pozwanego obowiązków, zakresu

wykonywanych prac, intensywności robót w 2009 i 2010r. oraz ilości zleceń od firmy (...), spotkania z pracownikami pozwanego na jednej z budów dwóch sąsiadujących budynków w sierpniu 2009r. Z uwagi na lakoniczność oraz brak precyzyjnego określenia rozmówcy, Sąd nie uznał z wiarygodnych tej części zeznań, w której świadek podał, że słyszał od klienta o imieniu N. o rozprowadaniu przez powoda K. L. informacji o firmie powoda, tj. o upadłości tej firmy i porzuceniu zleceń we Francji. O osobie tej wspominał także A. R. oraz A. P., lecz z jej zeznań wynikało, iż w czasie kiedy w firmie powoda zaplanowano urlop, pracownicy pozwanych świadczyli prace na sąsiednim budynku, dlatego zostały im przekazane klucze do magazynu wspólnego dla obu budów. Świadek w momencie składania zeznań wciąż był pracownikiem powoda. Powtarzał opinie pracodawcy oraz tezy, które powód wysuwał w pismach procesowych. Z jego zeznań natomiast nie wynikało, by firma powoda w tym czasie przechodziła kryzys i by miało to związek z założeniem firmy przez pozwanych, przejściem zleceń powoda. Ze zdania końcowego zeznań wynika, że w 2010r. firma powoda wykonywała więcej zleceń na rzecz pana A. niż w roku poprzednim, uzupełniała też zatrudnienie, nie miała zastojów w płatności, zatem nie przechodziła kryzysu finansowego. Przeszłość w lecie 2009r. był spowodowany urlopowaniem pracowników.

W. P. (1) (k.353), pracownik firmy powoda, który zdecydował się na przejście do firmy pozwanych, podał przekonujące dla Sądu okoliczności zmiany pracodawcy. Nawet jeśli nie polegają na prawdziwych twierdzeniach dotyczące choroby wnuczki, która miała stanowić impuls do kontynuacji zatrudnienia poza granicami kraju, to z zeznań świadka nie wynika, by pozwani czynili naciski w kierunku przejścia do ich firmy. Skoro świadek dobrze znał pozwanego K. L., pozostawał z nim w koleżeńskich relacjach z racji wieloletniej wspólnej pracy, pracował z nim na co dzień, mógł mieć do niego większe zaufanie niż do powoda, który tylko zarządzał pracami i to mogło stanowić impuls do zmiany pracodawcy, tym bardziej, że pozwany zaoferował lepsze warunki płacowe.

G. S. (1) (k.356/2) i P. U. (1) (k.357), kolejni pracownicy firmy powoda, którzy po zakończeniu z nim współpracy, podjęli zatrudnienie w firmie pozwanych, także zeznawali w sposób, który był dla Sądu przekonujący. Podkreślili względy finansowe oraz lepsze warunki zatrudnienia w firmie pozwanych jako podmiocie działającym na prawie francuskim. Bez sugestii podjęli decyzję o zmianie pracodawcy na firmę pozwanych.

A. R. (k.353/2, od 00:13:17 k.839/2), dyrektor ds. kontaktów zagranicznych w firmie powoda, złożył zeznania wiarygodne w części. Z porównania informacji zawartych w pismach stron wynika, że istotnie świadek do końca 2005r. prowadził własną działalność gospodarczą pod nazwą (...)M., a potem podjął współpracę z powodem w U.- (...) na stanowisku dyrektora. Z racji stanowiska zajmował się bezpośrednimi kontaktami ze zleceniodawcami, w tym z panem A.. Nie zdołał jednak przekonać Sądu, by to on był autorem unikalnych kosztorysów, które mieli wykorzystać pozwani. Są to dokumenty, których wzór jest powszechnie dostępny. Stąd mało przekonujące jest twierdzenie świadka, że on opracował wzór dokumentu, pod koniec 2008r. udostępnił go K. L., a pozwany obecnie go wykorzystuje. Pochopne i bezpodstawne jest przypisywanie pozwanemu K. L. zarzutu rozpowszechniania informacji o złej kondycji finansowej firmy powoda, zejściu pracowników budowy w sierpniu 2009r., co miało wpłynąć na brak zainteresowania współpracą ze strony pana A. oraz spadek zamówień. Świadek sam przyznał, że ten insynuowany spadek zleceń dotyczył tylko pana A., tymczasem pozwani wykonywali zlecenia nie tylko na jego zamówienie. Nadto świadek też przyznał, że nie zdarzyło się, by pracownicy obu firm spotkali się na jednej budowie, a pan A. korzystał z pomocy wielu podwykonawców. Okoliczności podawane przez pracowników, którzy rezygnowali ze współpracy z powodem w ocenie Sądu nie są istotne. Pracownik miał prawo zmienić pracodawcę. Nie zostało wykazane, by byli to tego przymuszani lub podstępnie motywowani. Pracownicy od kilku lat byli zatrudnieni w firmie powoda, znali jej kondycję, warunki płacowe, byli zatem w stanie samodzielnie ocenić, praca u którego przedsiębiorcy byłaby dla nich korzystniejsza. Okoliczność, że niektórzy pracownicy (W., S.) byli skonfliktowani z P. lub Ł. L., jeden z tych pracowników odszedł, a drugi nie życzył sobie pracy z pozwanym lub twierdzenia K. L., by nie zatrudniać więcej pracowników - nie powinny decydować o polityce firmy. Powód jako pracodawca był uprawniony do podejmowania samodzielnych decyzji kadrowych. Skoro uważał, że powinien zwiększyć kadre, stanowisko kierownika nie powinno być dla niego wiążące. Jeżeli nie był zadowolony z zachowania pozwanych, mógł rozwiązać z nimi stosunek pracy. W zeznaniach świadka pojawia się sprzeczność z twierdzeniami C. B.. Te ostatni twierdził, że przekazał pozwanym klucze do magazynu, z którego korzystali pracownicy obsługujący dwie budowy pana A., A. R. temu zaprzeczył. Z porównania zeznań obu świadków

wynika tymczasem, że ekipy obu firm nie pracowały na tej samej budowie, tylko dwóch sąsiednich budynkach, z których pracownicy korzystali z jednego magazynu materiałów. Bez pokrycia pozostało twierdzenie świadka, o stracie odnotowanej przez firmę powoda na skutek spadku zamówień od pana A.. Na takie wyliczenie może mieć wpływ wiele czynników. Świadek potwierdził, że K. L. skontaktował powoda z kancelarią (...). Zadawanie pytań świadkowi pozwoliło też wyjaśnić, że pozwani P. i Ł. mogli dla odbycia szkolenia skorzystać z płatnego urlopu w zamian za nadgodziny.

Ponownie słuchany świadek podał, że głównymi kontrahentami firmy powoda w okresie od 2007 do 2009r. byli firmy (...) oraz T.. Świadek sugerował, od firmy (...) odnotował straty od kwietnia 2009r., co było wynikiem przekazywania prac wcześniej wykonywanych przez powoda firmie pozwanych. Potwierdzać to miało zestawienie kontrahentów firmy pozwanych, którzy przyznali, że ten kontrahent był ich głównym zleceniodawcą, a nie szukali innych partnerów biznesowych. Ponieważ przy zakładaniu działalności gospodarczej konieczne jest przedstawienie biznes planu, pozwani musieli mieć gwarancję współpracy z firmą (...). Spowodowali też odejście kolejnych trzech uznanych pracowników świadczących usługi na budowach Pana A.. Wpłynęło to na szkodę firmy powoda, ponieważ wyszkolenie nowych wykwalifikowanych pracowników wymagało około 6 miesięcy czasu. Powyższe stanowią jedynie opinie świadka, nie zaś fakty, na które świadek winien zeznawać. Świadek twierdził, że K. L. przedłożył dokument poświadczający jego doświadczenie zawodowe, który mógł wystawić tylko pracodawca, natomiast powód takowego nie wydawał. Twierdzenia świadka dotyczące wysokość obrotu, w tym spadku od kwietnia 2009r. są opiniami, które nie zostały zweryfikowane obiektywnym źródłem dowodowym. Porównanie obrotów z wybranych miesięcy w ocenie Sądu nie było adekwatne, ponieważ nie zostało podane, jakich robót to dotyczyło, jaki był okres ich trwania oraz termin zapłaty. Świadek podał, że w czerwcu 2008r. powód przygotowywał się do zarejestrowania firmy we Francji i gromadził informacje o wymogach prawnych z tym związanych. Stąd powód posiada wiedzę, że pozwani dla zarejestrowania działalności wymagali dokumentu poświadczającego doświadczenie zawodowe. Ponieważ powód takiego dokumentu nie wystawił, pan A. został wskazany jako główny zleceniodawca nowej firmy, zapewne on wystawił takie zaświadczenie. Jeżeli to nastąpiło, oznaczałoby to, że jeszcze w czasie pracy u powoda pozwani podejmowali działania zmierzające do odebrania zleceniodawców powoda. Są to tylko domysły. Pan A. zaprzeczył, by pomagał pozwany w zakładaniu firmy. Świadek dodał, że w lutym 2013r. kilku pracowników firmy powoda wypowiedziało umowę, a potem okazało się, że zostali zatrudnieni w firmie pozwanych, tj. P. K. i A. D. (2). Pozyskanie tych pracowników gwarantowało pozwany pozyskanie nowych zleceń, z uwagi na uznanie jakim darzeni byli wskazani fachowcy. Pozyskanie uznanych pracowników jest najlepszym sposobem pozyskania kontrahentów we Francji. Pracownicy, których przejęli do firmy pozwani byli wykwalifikowanymi samodzielnymi hydraulikami. Były to jedynie domysły świadka, wysnute na podstawie rozmowy z właścicielem jednej z firm francuskich – potencjalnym zleceniodawcą. Nie posiadał stanowczej wiedzy na tę okoliczność, że wskazani pracownicy zostali zatrudnieni u pozwanych. Przyznał, że nie weryfikował tych okoliczności. Były oto zatem jedynie jego domysły. Pozwani zaprzeczyli, by wskazane osoby były ich pracownikami lub by świadczyli usługi na rzecz firmy (...), od której właściciela świadek miał posiadać wiedzę o współpracy tych fachowców z pozwany.

W ocenie świadka ponad 10 pracowników z firmy powoda przeszło do firmy pozwanych, oprócz samych pozwanych. Nie wymienił powyższych. W 2013r. Ł. B. także był werbowany do firmy pozwanych przez Ł. L., lecz bez skutku. Ł. B. został wyszkolony w firmie powoda, jest kierownikiem i asystentem zarządu. Świadek zaprzeczył, by odmawiali komukolwiek wykonania pracy, co jest zgodne z zeznaniami pana A.. Zauważył, że w kwietniu 2009r. K. L. był pracownikiem firmy powoda oraz nadzorował budowy w firmie synów. P. L. natomiast w godzinach pracy odbywał szkolenie wymagane do rejestracji działalności, choć nie odnotowano jego nieobecności w pracy. Ł. B. jest pracownikiem firmy (...) 2 sp. z o.o. (...), że pomimo powoływania się przez odchodzących pracowników na względy osobiste i rezygnację z pracy poza granicami, podjęli pracę w firmie pozwanych na emigracji. Podał podobnie jak pan A. twierdzenia, iż technologia instalacyjna we Francji jest odmienna niż w Polsce i robotnicy wymagają wdrożenia do ich stosowania.

Ustosunkowując się do twierdzeń pana A. o wzroście obrotu w 2009r. w stosunku do roku poprzedniego podał liczby zbliżone w obydwu latach, choć skonstatował, że tak nikły zysk nie był dochodowy i świadczył o stracie. Takie

tłumaczenie świadka nie przekonało Sądu. Świadek nie posiadał wiedzy na okoliczność obniżenia cen przez firmę powoda w 2009r.

S. W. (k.357/2) potwierdził okoliczność akcentowaną w pismach powoda, iż w 2008r. zaistniał konflikt pomiędzy pozwanym kierownikiem K. L. a świadkiem, którego finałem była rezygnacja świadka z pracy u powoda na okres roku, do czasu ponownego zatrudnienia z lipca 2009r. Nie wynika jednak z tych zeznań co było przyczyną konfliktu i z jakiego powodu powód nie wyciągnął konsekwencji od kierownika. Świadek nie posiadał innych rzeczowych i bezpośrednio przez siebie pozyskanych informacji na okoliczność kondycji firmy oraz postępowania pozwanego przed opuszczeniem firmy powoda. Pomimo iż podał dane pracowników, od których miał słyszeć o zniesławiającym powoda zachowaniu pozwanego, nie zostali oni na świadków zawnioskowani.

C. A. (3) (k.441-442, 475-476 tłumaczenie, 549-550, tłumaczenie 553-554 (pytania 500-501), 593-594, tłumaczenie 595-596), właściciel firmy zlecającej prace stronom, złożył zeznania bezstronne i szczere. Jest podmiotem niezaangażowanym w spór stron. Na podstawie własnej wiedzy oraz historii współpracy z firmą powoda stanowczo zaprzeczył, by zmniejszyła się liczba zamówień kierowanych do powoda, potwierdził, że powód nigdy nie odmówił wykonania zlecenia. Zaprzeczył, by pomagał pozwanemu założyć firmę, a zlecił jej wykonanie robót jak każdej innej firmie francuskiej. Nie jest sprzeczne z powyższym przedłożone do akt zaświadczenie podpisane przez świadka dotyczące stażu pracy pozwanego K. L. we Francji. Świadek potwierdził w nim jedynie okres, w którym wiedział, że pozwany świadczył określone usługi. Nie jest znany kontekst sporządzenia tego oświadczenia, zatem trudni zarzucać świadkowie, że wiedział na jaki cel zaświadczenie jest potrzebne, skoro ma charakter swoistych referencji. Świadek potwierdził, że w marcu 2009r., na kilka dni przed odejściem pozwanego z pracy u powoda dowiedział się o utworzeniu ich firmy. Skoro znał pozwanego wcześniej niż powoda, mógł mieć z nim kontakt. Wskazał, że od początku współpracy z powodem nie zlecał mu wszystkich prac, lecz około 75%, natomiast od kwietnia do grudnia 2009r. był głównym zleceniodawcą pozwanego, ale w okresie późniejszym inni zleceniodawcy go wyprzedzili.

A. P. (k.458-459), tłumacz w firmie powoda, podała w ocenie Sądu prawdziwe informacje dotyczące przestoju w pracach w sierpniu 2009r., które były wynikiem uzgodnienia pomiędzy wykonawcami terminu urlopowego. Wersja świadka wyjaśnia po części to o czym zeznawał A. R., tj. że kilku pracowników zostało, by pilnować budowy, a reszta zjechała do kraju, pod koniec sierpnia prace ruszyły. Nie były natomiast dla Sądu wiarygodne te zeznania, w których świadek potwierdziła, że w rozmowie pomiędzy powodem a panem A. ten ostatni przyznał, iż zmniejszył ilość zamówień dla powoda z powodu powstania firmy pozwanego. Nie potwierdziło się to, ponieważ w 2010r. liczba zamówień wzrosła.

A. K. (1) (k.486, 709-717, tłumaczenie 741-742, 948-951 tłumaczenie k.1067-1074), w ramach kancelarii (...) świadczyła usługi firmie powoda od czerwca 2008r. lub 2009r. Znała strony od 2005r. z racji uczęszczania do kościoła polskiego. Potwierdziła, że pozwany skontaktował ją z powodem, który miał problem z rozliczeniami z urzędem skarbowym. Zaprzeczyła, by słyszała od pozwanego K. L. o złej kondycji finansowej firmy powoda. Przyznała, że świadczyła w ramach firmy (...) usługi doradcze i konsultingowe pozwanym zamierzającym założyć własną działalność. Przekonująco wyjaśniła, że nie była zobligowana do informowania o tym innego klienta, tj. powoda, ponieważ nie była związana klauzulą wyłączności, a usługi takie świadczyła na rzecz wielu firm polskich. Zaprzeczyła, by była tłumaczem dla Ł. L. podczas kursu w styczniu 2009r. Świadek jest osobą od stron niezależną, Sąd nie znalazł podstaw do podważania wiarygodności jej zeznań.

R. M. (k.649/2) i G. K. (k.560) są pracownikami hurtowni w Polsce, w której zakupy dla firmy powoda robił pozwany. Posiadali wiedzę tylko na tę okoliczność.

Ł. B. (od 00:07:04 k.945/2), pracownik firmy (...) sp. z o.o., został zatrudniony w firmie od października 2010r., zatem już po okresie odejścia pozwanego. Nie posiadał wiedzy na okoliczność przejmowania pracowników firmy powoda przez pozwanego, ponieważ wiadomości czerpał tylko ze słyszenia. Bazując na tej podstawie podał, że w okresie jego pracy w firmie powoda, tj. od końca 2010r. odeszło do pozwanego kilku pracowników: P. K., M. K., A. D. (2), T. G., M. R.. Nie miał co do tego pewnej wiedzy, tylko polegał na tym, co zasłyszał od pracowników. Wobec braku

własnej wiedzy i braku pewności co do jej prawdziwości, Sąd nie uznał tych zeznań na wiarygodne. Sąd nie uznał także za przekonujący opis zdarzenia z lipca 2012r., kiedy Ł. L. miał proponować świadkowi zarówno w rozmowie telefonicznej, jak i podczas osobistego spotkania zatrudnienie w ich firmie. Świadek jest pracownikiem firmy powoda, asystentem zarządu. Pomimo iż jest jak wynika z zeznań A. R. pracownikiem spółki z o.o., to w zasadzie chodzi o ten sam skład osobowy i majątkowy obu podmiotów. Pozytywne rozstrzygnięcie niniejszej sprawy leży zatem w jego interesie. Ł. L. przyznał, że odbyła ze świadkiem tylko rozmowę telefoniczną, lecz nie należał na zmianę pracodawcy.

P. K. (od 00:29:54 k.946), był pracownikiem firmy powoda od 2012r., po zwolnieniu i krótkim zatrudnieniu u innej osoby, podjął pracę u pozwanych. Wskazał na motywy, którymi kierował się decydując się na rezygnację ze współpracy z powodem, tj. niewypłacanie na czas wynagrodzeń i niewypłacanie premii. Potwierdził, że inni pracownicy z firmy powoda, tj. M. K. i A. D. (2), R. W. i T. G. też zatrudnili się u pozwanych po zwolnieniu od powoda.

Powód Ł. T. (od 00:04:20), syn zmarłego M. T., posiadał wiedzę na okoliczność prowadzonej przez ojca działalności gospodarczej oraz firm (...) 2 i U.- (...) sp. z o.o. jedynie z przekazu ojca oraz jego pracowników. Podając informacje w sprawie powołał się tylko na informacje uzyskane od ojca, które z uwagi na śmierć poprzednika prawnego nie mogą zostać zweryfikowane. Nie posiadał także bezpośredniej wiedzy na okoliczność wpływu założenia własnej działalności przez pozwanych na wysokość obrotów firmy ojca. Składając zeznania podał firmy, z którymi pozwani nie współpracują, jak (...), S., czym zaprzeczył twierdzeniom o przejęciu przez pozwanych niemal wszystkich kontrahentów ojca. Wobec braku bezpośredniej własnej wiedzy na okoliczności dla sprawy istotne, Sąd nie uwzględnił zeznań świadka w ustaleniach faktycznych powyżej poczynionych.

Pozwani: K. L. (od 00:49:01 k.1292/2), P. L. (od 02:39:56 k.1295/2), Ł. L. (od 03:09:05 k.1296/2) złożyli zeznania w ocenie Sądu wiarygodne i szczerze. K. L. odniósł się do wcześniejszej pracy we Francji na rzecz (...)M., zakresu zadań wykonywanych u powoda, okoliczności dotyczących założenia działalności przez synów oraz pozyskiwania zleceń. Okoliczności dotyczące przechodzenia pracowników powoda do firmy pozwanych nie zostały podważone, tj. nie zostało wykazane, by pracownicy ci byli do tego nakłaniani lub przymuszani. Nie zostało wykazane, by pozwani szerzyli nieprawdziwe informacje o kondycji firmy powoda, zabierali jej zamówienia lub spowodowali straty. Brak zatem podstaw, by ich zeznaniom nie dać wiary.

Sąd pominął dowód z przedłożonych przez powoda porównań rachunkowych obrotów z poszczególnych lat (k.625-634). Są to dokumenty prywatne, niepodpisane. Brak możliwości ich weryfikacji.

Pełnomocnik powoda cofnął dowód z przesłuchania świadka P. K. (k.755). Pełnomocnik pozwanych wniósł o przeprowadzenie tego dowodu, lecz ponieważ uczynił to dopiero podczas rozprawy z dnia 11 czerwca 2013r. (k.803), Sąd postanowił pominąć ten dowód z uwagi na prekluzję dowodową (k.803/2). Pełnomocnik pozwanych zgłosił z tego powodu zastrzeżenie do protokołu. Nie wyjaśnił dlaczego wniosek o przesłuchanie tego świadka złożył dopiero na tym etapie postępowania, stąd pominięcie jego przeprowadzenia nie było bezzasadne. Ostatecznie dowód z przesłuchania tego świadka został przeprowadzony.

Powód domagał się dopuszczenia dowodu z opinii biegłego na okoliczność:

- by przy ustaleniu wysokości szkody poniesionej przez M. T. w 2009r. dokonał analizy strat pod kątem ilości przejętych przez pozwanych budów prowadzonych wcześniej przez M. T. na zlecenie C. A., oraz dokonał przy spadku obrotów M. T. we współpracy z podanymi zleceniodawcami z podziałem na poszczególne miesiące 2009r.,

- określił różnicę wartości zrealizowanych przez M. T. usług w okresie od kwietnia 2009r. do końca 2009r. w stosunku do wartości robót wykonywanych w samym okresie czasu w roku 2008 na podstawie zleceń od C. A. oraz T., ustalił wielkość przychodów M. T. z realizacji umów z C. A. i T. od kwietnia 2009r. do końca 2009r. oraz przychodów uzyskanych w tym samym okresie przez pozwanych w ramach prowadzonej przez nich spółki (...) et F., oraz czy suma tych dwóch wartości odpowiada wartości robót realizowanych przez M. T. w okresie roku 2008 z uwzględnieniem ewentualnego wzrostu wartości przychodów wynikającego z porównania przychodów M. T. z lat 2007-2008.

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym zeznań świadka C. A. oraz A. R., jak również dołączonych do akt dokumentów księgowych nie wynika, by obroty firmy powoda uległy zmniejszeniu. Sam A. R. podał, że dochody obydwu firm były porównywalne w 2009r. Niezasadna była zatem teza dowodowa, by oszacować zysk obu firm i dokonać jego zsumowania, by ocenić czy odpowiada on wysokości zysku z lat ubiegłych. Z konstatacji A. R. wynika, iż obroty obu firm w tym czasie były podobne (różniły się tylko około 9.000 EUR). Brak podstaw do ustalenia jakie były ewentualne przyczyny spadku obrotów firmy powoda za 2009r., choć jak przyznał sam A. R. takiego spadku nie odnotowano, był on na tym samym poziomie jak w latach ubiegłych. Niezasadne byłoby dokonywanie porównania ilości robót w latach 2008 i 2009, ponieważ każdy rok kształtuje się inaczej, poza tym zakres robót dla powoda był ustalony na 2009r. przed założeniem przez pozwanych spółki, a nie zostało wykazane, by pozwani przejęli jakiegokolwiek roboty, które uprzednio były przeznaczone dla powoda. Z zestawienia przychodów z firmy (...) (k.1041-1042) wynika, że wzrastały one od 2007r., wzrosły nieznacznie w 2008r. w stosunku do 2007r. (o około 6.000 EUR), a w 2009 w stosunku do 2008r. o około 40.000 EUR, dopiero w 2001r. w stosunku do 2009r. wzrosły o około 300.000 EUR. Z samych zgromadzonych w aktach materiałów nie wynika, by założenie działalności przez pozwanych wpłynęło na obniżenie obrotów (przychodów) powoda. Dopuszczanie zatem na tę okoliczność opinii biegłego, który powinien być powoływany w sytuacjach, gdy wymagane jest zasięgnięcie do wiedzy specjalnej, nie jest uzasadnione. Z tych względów Sąd postanowił oddalić wniosek powoda dopuszczenie dowodu z opinii biegłego, jako nieprzydatnego dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd pominął dowód z wyciągów z rachunku bankowego powoda na okoliczność wypłacania wynagrodzeń pracownikom (k.1043-1055), umowy o pracę z P. K. i zleceń przelewów na jego konto, które zostały przedstawione na okoliczność podważenia wiarygodności zeznań świadka P. K., który miał kierować się nieterminowością wypłat wynagrodzeń przy rezygnacji z pracy u powoda. Przedłożone wyciągi dotyczą sp. z o.o., zatem innego podmiotu niż strona powodowa. Poza tym motywy jakimi kierowali się pracownicy rezygnujący ze współpracy z powodem nie są istotne, o ile nie zostało wykazane, że byli nakłaniani do takiego postąpienia, co w sprawie nie nastąpiło. Pracownicy mogli kierować się tym, że pozwani założyli spółkę na zasadach prawa francuskiego, przez co mogli liczyć na więcej przywilejów niż jako pracownicy spółki (...) 2 sp. z o.o.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlega oddaleniu, ponieważ nie zostało wykazane, by pozwani dopuścili się czynów nieuczciwej konkurencji, a powód poniósł w związku z tym szkodę.

W ostatecznie zaprezentowanym w sprawie stanowisku powód domagał się nakazania pozwanym przeproszenia, zakazania wykorzystywania materiałów opracowanych przez powoda oraz zasądzenia odszkodowania.

Czyny nieuczciwej konkurencji pozwanych miały polegać na następujących zachowaniach:

- wykorzystanie tajemnicy przedsiębiorstwa (...) co do informacji o głównych kontrahentach, sposobie zawierania umów z tymi kontrahentami;
- wykorzystaniu wzorów dokumentów służących rozliczaniu tych kontraktów;
- przejęciu pracowników M. T.;
- rozpowszechnianie o M. T., właścicielu przedsiębiorstwa (...) 2 w G., wśród pracowników przedsiębiorstwa i wśród jego kontrahentów, w szczególności kontrahentów we Francji, nieprawdziwych informacji, iż w związku z powstałymi problemami finansowymi M. T. zaprzestał wypłacania wynagrodzenia pracownikom i zaprzestał przyjmowania nowych zleceń na wykonywanie robót budowlanych; oraz że wycofuje się jako wykonawca ze świadczenia usług budowlanych na terenie Francji, a także, iż jego przedsiębiorstwo jest niesolidne i niewypłacalne.

Czynami nieuczciwej konkurencji według definicji zawartej w art.3 ust.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003r. r 153 poz.1503 t.j.) jest działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta.

Określone zachowania noszące znamiona czynów konkurencyjnych powinny być najpierw zbadane w świetle przesłanek określonych w art. 5-17 u.z.n.k., gdzie owe czyny zostały stypizowane, a następnie poddać je ocenie według przesłanek określonych w art. 3 ww. ustawy. Nie ulega bowiem przy tym wątpliwości, że uznanie konkretnego czynu za akt nieuczciwej konkurencji wymaga ustalenia na czym określone działanie polegało oraz zakwalifikowania go pod względem prawnym (wyrok SA w Poznaniu z dnia 134 listopada 2014r. I ACa 479/14 LEX nr 1566940).

W ocenie powoda zachowania zarzucane powyżej wypełniały znamiona czynów nieuczciwej konkurencji stypizowanych w art.11, 12 i 14 u.z.n.k.

Według art.11 czynem nieuczciwej konkurencji jest przekazanie, ujawnienie lub wykorzystanie cudzych informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa albo ich nabycie od osoby nieuprawnionej, jeżeli zagraża lub narusza interes przedsiębiorcy (ust.1). Przepis stosuje się również do osoby, która świadczyła pracę na podstawie stosunku pracy lub innego stosunku prawnego - przez okres trzech lat od jego ustania, chyba że umowa stanowi inaczej albo ustał stan tajemnicy (ust.2).

Powód zarzucił, że pozwani dopuścili się inkryminowanych powyżej zachowań poprzez to, że wykorzystali tajemnice przedsiębiorstwa (...) co do informacji o głównych kontrahentach, sposobie zawierania umów z tymi kontrahentami; oraz wykorzystali wzory dokumentów służących rozliczaniu tych kontraktów.

Art.11 ust.4 definiuje tajemnicę przedsiębiorstwa jako nieujawnione do wiadomości publicznej informacje techniczne, technologiczne, organizacyjne przedsiębiorstwa lub inne informacje posiadające wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności.

Jak wynika z powyższego określenia pod pojęciem tajemnicy przedsiębiorstwa należy rozumieć takie informacje, które nie zostały ujawnione do informacji publicznej, co do których przedsiębiorca powziął kroki, by zachować je w poufności oraz dotyczące specyfiki działania przedsiębiorstwa lub świadczonych usług, co generuje ich wartość gospodarczą.

Powód twierdził, że tajemnica przedsiębiorstwa jego ojca dotyczyła kontrahentów, z którymi współpracował, procedury zawierania umów oraz szczególnych wzorów dokumentów.

Zauważyć tymczasem należy, że powód nie ukrywał kontrahentów, na rzecz których wykonywał usługi. Zatrudnieni u powoda pracownicy, w tym pozwani wiedzieli, dla jakiego wykonawcy świadczą usługi podwykonawcze. Sam A. R. przyznał, że główny zleceniodawca obu firm stron - pan A. - był jednym z największych przedsiębiorców na rynku w T.. Nie był podmiotem anonimowym. Z zeznań tego świadka wynika, że poznał pozwanego K. L. wcześniej niż M. T., tj. pozwanego w 2005r., kiedy wykonywał prace jako „szef ekip” w 2005r. na rzecz (...)M., natomiast z M. T. spotkał się dopiero w 2007r. – po roku od podjęcia współpracy.

Nie zostało wykazane, by powód podejmował szczególne, niestandardowe kroki, by pozyskać zamówienia inwestorów. A. R. składając zeznania przyznał, że pozyskanie klientów we Francji odbywa się przed wszystkim za pośrednictwem polecenia od innego przedsiębiorcy lub dzięki uznaniu dla pracowników, którzy wcześniej dla danego klienta pracowali. Jak podano powyżej K. L. był znany panu A. od 2005r., pozwani byli uznanymi fachowcami, zatem kiedy założyli własną działalność gospodarczą, wystarczyło, by złożyli oferty wykonania usług. Nie zostało wykazane, by powoływali się przy tym na prace u powoda lub wcześniejsze zlecenia przez niego wykonywane. Nie wykorzystywali zatem renomy przedsiębiorstwa powoda, lecz uznanie dla własnych usług, na które zapracowali jako rzetelni fachowcy. Bezpodstawny był wniosek, że forma pozwanych odebrała powodowi zlecenia dla niego przewidziane, w tym od pana A.. Zlecenia od firmy (...) były przewidziane i zaplanowane na początku 2009r., przed założeniem firmy pozwanych. Pan A. był głównym kontrahentem zlecającym pracę pozwanym, lecz bezsporne było pomiędzy stronami, że był

on jednym z największych przedsiębiorców w tej branży na rynku w T., korzystał z wielu podwykonawców. Pan A. przyznał, że sama firma powoda nie byłaby obsłużyć wszystkich jego budów. Od początku rozpoczęcia działalności w kwietniu 2009r. pozwani wykonywali usługi na rzecz tego wykonawcy, lecz brak podstaw do twierdzenia, by objęli zlecenia przewidziane dla powoda. Nie było sporu pomiędzy stronami, że pracownicy obu firm nie spotykali się na tych samych budowach. Jedynie w sierpniu 2009r. korzystali ze wspólnego magazynu, ale obsługującego dwa odrębne budynki. Co do budowy akademika T. z kolei pozwani twierdzili, że wykonawca sam zwrócił się do nich o wykonanie prac, ponieważ powód nie był uprawniony do wykonania takich specjalistycznych usług, nie miał inżyniera. Powód nie wykazał okoliczności przeciwnej. Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego nie można wysnuć wniosku, że firma pozwanych odebrała potencjalne zlecenia firmie powoda z tego powodu, że pozyskała jej pracowników. A. R. odwołał się do rozmów z właścicielem firmy (...), która miała zlecić wykonania robót firmie pozwanych z tego powodu, że pozwani zatrudniali dwóch znanych tej firmie fachowców. Okoliczności te nie zostały potwierdzone, ponieważ firma (...) nie świadczyła usług na rzecz S..

Brak wreszcie wykazania, by stosowane przez jego firmę dokumenty w jakikolwiek sposób odróżniały się od standardowych formularzy wykorzystywanych przy zawieraniu takich umów. A. R. twierdził, że to on opracował wzory kosztorysów, które pozwani wykorzystują. Zaiste do akt dołączone zostały dokumenty tzw. (...) (k.46 pozwanych, k.76 powoda), które mają niemal identyczną szatę graficzną. Nie zawierają jednak żadnych znaków lub układu szczególnego. Znajdują się na nim: nazwa firmy podwykonawcy, zlecającego wykonawcy, numer, zlecane roboty, a w dalszej części wskazane ceny jednostek i wartości poszczególnych robót. Te ostatnie mają formę zwykłych tabel. Słusznie w jednym z pism procesowych pozwani zauważyli, że powód, czy A. R. nie zastrzegł praw autorskich do formy i konstrukcji tych dokumentów. Były one dostępne nie tylko właścicielom firmy, ale także np. biuro (...) świadczącemu obsługę administracyjno-prawną. A. R. przyznał, że wcześniej takie dokumenty stosował w firmie (...), z czego wyciągnąć można wniosek, iż nie były to formularze szczególnie chronione, zastrzeżone. Pozwany K. L. przyznał, że najpierw on sporządzał kosztorys, dokumenty, potem robiła to A. K. (1), prowadząca obsługę firmy. Pozwani pracowali nie tylko dla firm, które współpracowały wcześniej z powodem, dlatego zbyt daleko idący byłby wniosek, że pozwani wykorzystali to, iż klienci byli przyzwyczajeni do takich wzorów dokumentów.

W ocenie tut. Sądu żadne z powyższych informacji nie miały charakteru technicznych, technologicznych, nie dotyczyły organizacji przedsiębiorstwa i nie były innymi informacjami posiadającymi wartość gospodarczą. Dla firm świadczących usługi w określonych dziedzinach wiedza o potencjalnych inwestorach w ich sektorze jest wiedzą publiczną, powszechnie dostępną. Powód nie wykazał na czym polegała szczególna procedura pozyskiwania zamówień, która była poufna i została przejęta przez pozwanych. Żaden z pozwanych wcześniej, tj. w czasie pracy u powoda, nie uczestniczył w negocjacjach z kontrahentami. Następca pozwanego na stanowisku kierownika – C. B. tę okoliczność potwierdził, wskazując, że rozmawiał tylko z przedstawicielami klientów na budowach, lecz nie negocjował umów. Brak wreszcie wskazania jaką specyfikę posiadały dokumenty powoda i jaką wartość gospodarczą przedstawiały skoro dotyczyły standardowych pozycji zawierania umów w dziedzinie hydrauliki.

Niezależnie od specyfiki tych informacji, które winny mieć wartość gospodarczą, by uzyskały one przymiot tajemnicy przedsiębiorstwa, przedsiębiorca winien dołożyć aktu staranności w postaci podjęcia kroków w celu zachowania ich w poufności. Tymczasem brak wykazania, by M. T. ukrywał informacje o kontrahentach, z którymi współpracował, opracował szczególną procedurę pozyskiwania kontraktu oraz dokumentów z tym związanych, by dokładał minimalnych aktów poufności, jak np. zamykanie wzorów tych dokumentów w sejfie, zastrzegania na nich klauzuli poufności, udzielania dostępu do nich tylko określonej grupie pracowników.

Przepis art. 11 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. Nr 47, poz. 211 ze zm.) wyklucza objęcie tajemnicą informacji, które osoba zainteresowana może uzyskać w zwykłej i dozwolonej drodze (wyrok SN z dnia 05 września 2001r. I CKN 1159/00 OSNC 2002/5/67). Wykorzystanie przez pracownika we własnej działalności gospodarczej informacji, co do których przedsiębiorca (pracodawca) nie podjął niezbędnych działań w celu zachowania ich poufności, należy traktować jako wykorzystanie powszechnej wiedzy, do której przedsiębiorca

nie ma żadnych ustawowych uprawnień (wyrok SN z dnia 03 października 2000r. I CKN 304/00 OSNC 2001/4/59, wyrok SA w Gdańsku z dnia 22 kwietnia 2008r. I ACa 1467/07 LEX nr 516511).

Reasumując, nie zostało wykazane, by pozwani swoim zachowaniem wypełnili znamiona czynu nieuczciwej konkurencji z art.11 u.z.n.k., tj. by wykorzystali tajemnice przedsiębiorstwa powoda.

Czyn nieuczciwej konkurencji wyartykułowany w art.12 u.z.n.k. polega na nakłanianiu osoby świadczącej na rzecz przedsiębiorcy pracę, na podstawie stosunku pracy lub innego stosunku prawnego, do niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków pracowniczych albo innych obowiązków umownych, w celu przysporzenia korzyści sobie lub osobom trzecim albo szkodenia przedsiębiorcy. Czynem nieuczciwej konkurencji jest także nakłanianie klientów przedsiębiorcy lub innych osób do rozwiązania z nim umowy albo niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, w celu przysporzenia korzyści sobie lub osobom trzecim albo szkodenia przedsiębiorcy.

Powód zarzucił, że pozwani dopuścili się czynu powyżej stypizowanego przez to, że przejęli jego pracowników oraz zleceniodawców.

Samo złożenie konkurencyjnej oferty pracownikowi bądź klientowi przedsiębiorcy nie stanowi jeszcze nakłaniania do niewykonania, lub nienależytego wykonania, albo rozwiązania umowy, jednakże tylko wtedy jeśli są zgodne z dobrym obyczajem i z prawem, a także z zasadami uczciwej konkurencji i swobody działalności gospodarczej. Deliktem nie są zachowania będące wynikiem suwerennej decyzji pracownika lub innej osoby świadczącej pracę na rzecz przedsiębiorcy. Dlatego dla ustalenia, iż w danej sytuacji doszło do czynu nieuczciwej konkurencji istotne są okoliczności, w których dochodzi do takich działań, to jest czy rozwiązanie umowy (o pracę lub innego stosunku prawnego, którego treścią jest świadczenie pracy na rzecz określonego podmiotu - przedsiębiorcy) jest wynikiem nakłaniania przez osobę trzecią czy autonomicznej decyzji (wyrok SA w Krakowie z dnia 15 listopada 2012r. I ACa 1024/12 LEX nr 1264345).

Istotnie kilku pracowników firmy powoda zostało zatrudnionych w firmie pozwanych. Nie odbywało się to jednak wskutek nakłaniania, lecz na podstawie swobodnej woli tych osób. W 2009r. z firmy powoda odeszli panowie: P., U. i S.. Zatrudnili się potem w firmie pozwanych. W kolejnym roku przeszło kilku kolejnych pracowników, którzy albo od razu zatrudnili się w firmie pozwanych, albo po przepracowaniu pewnego czasu w firmie pana S., przeszli do pozwanych. Żaden z pracowników, którzy najpierw pracowali u powoda, a następnie przenieśli się do pozwanych, nie potwierdził, by transfer i zmiana pracodawcy była wynikiem nakłaniania ze strony pozwanych. Akcentowali, że sami wyszli z inicjatywą zatrudnienia się u pozwanych, ponieważ liczyli tam na lepsze warunki z pracy, choćby z uwagi na fakt, że pozwani założyli spółkę na bazie prawa francuskiego, podczas gdy pozwany prowadził działalność gospodarczą zarejestrowaną w Polsce. Okoliczności, na które powoływali się rozwiązując stosunek pracy z powodem (względny osobiste, zatarty w płatnościach) zdaniem Sądu nie mają istotnego znaczenia. Ważne jest to, czy zmiana pracodawcy była ich swobodnym aktem woli, czy też wynikiem nacisków ze strony pozwanych. Te ostatnie nie zostały wykazane. Nie wymaga wiadomości specjalnych ustalenie, że pracownicy posiadający kilkuletnie doświadczenie w pracy we Francji potrafili samodzielnie ocenić jakie warunki pracy będą dla nich korzystniejsze. Gdyby zaś warunki pracy u pozwanych ich nie satysfakcjonowały, zapewne zmieniliby pracodawcę, np. powracając do powoda. Takie okoliczności nie miały miejsca.

Zupełnie bezpodstawną była insynuacja snuta przez stronę powodową, że pozwani najpierw doprowadzili do konfliktu z innymi pracownikami, przez co jeden z nich (W.) zrezygnował z pracy u powoda, potem K. L. jako kierownik blokowało zwiększenie kadry, po to by doprowadzić do upadku firmy i przejęcia jej zleceń. Oceniając zeznania Sąd zauważył, że to właściciel firmy jest głównym decydentem i o ile uważał za zasadne zatrudnienie nowych fachowców, mógł to uczynić wbrew woli kierownika, była w stanie zatrudnić kolejnego kierownika. Jeśli zaś uważał, że pozwani są pracownikami konfliktowymi, mógł zrezygnować ze współpracy z nimi.

A. R. powołał się na to, że pozwani wykorzystali tę okoliczność, że firma powoda wyszkoliła fachowców, których oni następnie przejęli. Wskazał, że pozwani wykorzystali powoda, który zapewnił im kwaterunek, a oni w tym czasie organizowali konkurencyjną działalność. Zauważyć tymczasem należy, iż powód był profesjonalnym przedsiębiorcą.

Inwestując w pracowników, był uprawniony do zobligowania ich do zawarcia z nimi tzw. zakazów konkurencji, tj. umowy w trybie art.101¹⁻⁴ kodeksu pracy, z której wynikałoby, że pracownik nie może prowadzić działalności konkurencyjnej wobec pracodawcy ani też świadczyć pracy w ramach stosunku pracy lub na innej podstawie na rzecz podmiotu prowadzącego taką działalność – przez okres i na zasadach określonych w tej umowie. Z żadnym z pozwanych lub pracowników, którzy przeszli do firmy pozwanych taka umowa nie została zawarta. Pracownicy powoda dysponowali zatem nieograniczonymi możliwościami zmiany pracodawcy.

Wykorzystywanie własnych pomysłów czy przymiotów, a także doświadczeń zawodowych lub kontaktów towarzyskich w celu pozyskania klienteli, nie przesądza ipso iure o łamaniu klauzul generalnych, których powinien przestrzegać uczciwy kupiec (wyrok SA w Gdańsku z dnia 22 kwietnia 2008r. I ACa 1467/07 LEX nr 516511).

Po założeniu firmy pozwani pozyskali zlecenia m.in. od kontrahentów, dla których pracowała firma powoda. Pracowali także dla innych zleceniodawców. Nie było to jednak wynikiem ich zachowań sprzecznych z prawem lub zasadami uczciwej konkurencji. To, że głównym partnerem firm powoda i pozwanych był pan A. mogło być wynikiem zakresu jego działalności – strony przyznały, że był jednym z największych przedsiębiorców w tej branży na rynku. Pozwani nie przejęli rynku powoda, ponieważ pan A. korzystał z usług wielu podwykonawców, powodowi zlecał około 75% prac, zatem pozostałe wykonywały inne firmy, w tej niszy mogli znaleźć się pozwani. Nadto skoro pozwani byli uznanymi fachowcami, których renomę znał pan A., nie mieli problemu z pozyskaniem zleceń.

Zauważyć należy, że w warunkach rynkowych zjawiskiem naturalnym i stosunkowo częstym jest zakładania własnych działalności gospodarczych przez osoby, które uprzednio były pracownikami zatrudnionymi u innego podmiotu. Po zdobyciu doświadczenia oraz środków na otworzenie własnej działalności zakładają własną firmę, w której są w stanie generować wyższe zyski niż na podstawie stosunku pracy. Nie jest to zachowanie sprzeczne z zasadami uczciwej konkurencji. Podmioty działające na rynku nie mają monopolu w warunkach obrotu wolnorynkowego, swobody zakładania działalności gospodarczej przez inne podmioty. Nie można zakazać uznanemu fachowcowi, który nie jest zadowolony z warunków pracy u pracodawcy założenia własnej działalności.

Działania marketingowe i reklamowe, w tym zachęty do nawiązania współpracy z danym podmiotem, nie wyczerpują znamion czynu nieuczciwej konkurencji w rozumieniu art. 3 i art. 12 ust. 2 ustawy z 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, jeśli są zgodne z dobrym obyczajem i z prawem, a także z zasadami uczciwej konkurencji i swobody działalności gospodarczej. Samo wewnętrzne przeświadczenie powoda, że pozwany dopuścił się nieuczciwej konkurencji skoro "przejął" klientów powoda, nie jest wystarczające, a zwłaszcza nie wypełnia normy art. 3 w zw. z art. 11 ustawy z 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (wyrok SA w Gdańsku z dnia 22 kwietnia 2008r. I ACa 1467/07 LEX nr 516511).

Pozwani byli dobrymi fachowcami, dlatego mieli łatwość w pozyskaniu klientów. Uznanie dla ich pracy wynikało nie z faktu zatrudnienia u powoda, lecz z dobrej jakości wykonywanych przez nich usług. Jakość usług zaś jest sprawiedliwym weryfikatorem konkurencyjności rynkowej.

Znamiona czynu nieuczciwej konkurencji z art.12 u.z.n.k. nie zostały wypełnione.

Wreszcie w art.14 czynem nieuczciwej konkurencji jest rozpowszechnianie nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd wiadomości o swoim lub innym przedsiębiorcy albo przedsiębiorstwie, w celu przysporzenia korzyści lub wyrządzenia szkody. Wskazanymi wiadomościami są nieprawdziwe lub wprowadzające w błąd informacje, w szczególności o:

- 1) osobach kierujących przedsiębiorstwem;
- 2) wytwarzanych towarach lub świadczonych usługach;
- 3) stosowanych cenach;

4) sytuacji gospodarczej lub prawnej.

Powód zarzucił pozwanym rozpowszechnianie o M. T., właścicielu przedsiębiorstwa (...) 2 w G., wśród pracowników przedsiębiorstwa i wśród jego kontrahentów, w szczególności kontrahentów we Francji, nieprawdziwych informacji, iż w związku z powstałymi problemami finansowymi M. T. zaprzestał wypłacania wynagrodzenia pracownikom i zaprzestał przyjmowania nowych zleceń na wykonywanie robót budowlanych; oraz że wycofuje się jako wykonawca ze świadczenia usług budowlanych na terenie Francji, a także, iż jego przedsiębiorstwo jest niesolidne i niewypłacalne.

Wiadomościami, o których mowa w art. 14 u.z.n.k., są nieprawdziwe lub wprowadzające w błąd informacje m.in. o sytuacji gospodarczej lub prawnej (wyrok SO w Krakowie z dnia 10 lutego 2009r. IX GC 457/08 LEX nr 522313).

Okoliczności takie nie zostały wykazane zeznaniami wiarygodnych świadków.

Żadna ze stawających przed Sądem osób zarówno ze strony pracowników obu firm lub osób współpracujących, nie potwierdziła, by słyszała jak pozwani rozgłaszają informacje m.in. o kondycji finansowej firmy powoda lub zaprzestaniu działalności we Francji. Z zeznań A. P. wynika, że w sierpniu 2009r. powód i C. A. (5) uzgodnili okres urlopowy, z tego powodu pracownicy firmy powoda zeszli z budowy. Nie było to jednak wynikiem złej kondycji finansowej. Pozwani też nie tłumaczyli w ten sposób zejścia pracowników z budowy, którzy wrócili pod koniec sierpnia.

Nie został także skonstruowany żaden związek przyczynowy pomiędzy takim zachowaniem pozwanych a ewentualną utratą przez powoda zamówień, zleceń i poniesieniem szkody. Z przedłożonych do akt dokumentów wynika, że zysk powoda m.in. ze współpracy z panem A. stopniowo wzrastał w każdym roku. Wzrost na przełomie lat 2008/2009 i 2009/2010 był podobny, dopiero po 2010r. powód odnotował znacznie większy zysk. Brak natomiast podstaw do przyjęcia, by odnotował stratę. W 2009r. odnotował opóźnienia, lecz były one wynikiem przedłużenia prac na budowach C. de C. oraz M.. Nie miało to natomiast związku z działalnością firmy pozwanych.

Powód nie wykazał, by w związku z rozpowszechnianiem przez pozwanych nieprawdziwych informacji o jego firmie, utracił zlecenia.

Powyższa analiza zdaniem Sądu ukazuje nietrafność zarzutów powoda. Nie zostało wykazane, by pozwani postępowali w sposób sprzeczny z prawem lub dobrymi obyczajami, przez co zagrozili lub naruszyli interes innego przedsiębiorcy, czyli powoda. Jak zauważone zostało powyżej w warunkach swobodnego zakładania działalności gospodarczej, trudno czynić uznanym fachowcom zarzut z tego, że rezygnują ze stosunku zatrudnienia, ponieważ mają większe szanse na wyższe dochody prowadząc własną działalność gospodarczą.

Na podstawie art.118 u.z.n.k. w razie dokonania czynu nieuczciwej konkurencji, przedsiębiorca, którego interes został zagrożony lub naruszony, może żądać:

- 1) zaniechania niedozwolonych działań;
- 2) usunięcia skutków niedozwolonych działań;
- 3) złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie;
- 4) naprawienia wyrządzonej szkody, na zasadach ogólnych;
- 5) wydania bezpodstawnie uzyskanych korzyści, na zasadach ogólnych;
- 6) zasądzenia odpowiedniej sumy pieniężnej na określony cel społeczny związany ze wspieraniem kultury polskiej lub ochroną dziedzictwa narodowego - jeżeli czyn nieuczciwej konkurencji był zawiniony.

Nie zostały wykazane przesłanki dopuszczenia się przez pozwanych czynów nieuczciwej konkurencji. W konsekwencji roszczenia zgłoszone przez powoda nie mogą zostać uwzględnione.

Ponieważ powód nie wykazał, by pozwani wykorzystali tajemnice, dokumenty powoda lub rozpowszechniali nieprawdziwe informacje, dlatego żądanie przeproszenia i zakazania zostało oddalone. Wobec niewykazania zachowania, które miałyby generować po stronie powoda szkodę, Sąd oddalił wnioski o dopuszczenie biegłego ds. rachunkowości, a żądanie odszkodowania zostało oddalone.

Powództwo zostało oddalone w całości.

Strony były reprezentowane przez zawodowych pełnomocników ustanowionych z wyboru. Powód uiścił opłatę od pozwu 11.985,00zł (k.111), zaliczkę na koszty tłumacza 100,00zł (k.586), zaliczkę powoda na opinię biegłego 2.000,00zł c/605/14 (k.953).

Sąd wypłacił tymczasowo ze środków Skarbu Państwa 2.256,00zł, w tym: wynagrodzenie tłumacza 150,35zł (k.434), 518,35zł (k.507), 120,28zł (k.544), 161,00zł (k.555), 320,21zł (k.613), 60,14zł (k.665), 120,28zł (k.700), 230,00zł (k.744), 46,00zł (k.934), 322,00zł (k.1172) – łącznie 2.048,61zł; wynagrodzenie za doręczenie 207,39zł (k.699).

Powództwo nie zostało uwzględnione w żadnej części. Na podstawie art.98 k.p.c. statuującej zasadę odpowiedzialności za wynik procesu powód zobligowany jest do poniesienia kosztów procesu.

Pozwani przedłożyli spis kosztów obejmujący koszty adwokackie oraz koszty stawiennictwa do Sądu.

Spis kosztów powinien wymieniać poszczególne pozycje składające się na ogólną sumę kosztów, przy czym zawarte w nim dane należy uznać za wystarczający dowód, że żądane koszty zostały w rzeczywistości poniesione. Co do zasady nie jest konieczne dołączanie do spisu kwitów, rachunków itp. Spis podlega sprawdzeniu przez Sąd tylko wtedy, gdy wzbudza uzasadnione wątpliwości co do swej rzetelności. W takiej sytuacji Sąd może zażądać stosownych wyjaśnień lub przeprowadzić odpowiednie dochodzenie. Strona żądająca od przeciwnika zwrotu kosztów dojazdu na rozprawę powinna je wyszczególnić w spisie kosztów w sposób umożliwiający sprawdzenie obliczenia i w miarę możliwości dołączyć dowody (orz. SN z 17 maja 1960 r., 4 CZ 34/59, NP. 1960, nr 12, s. 1659).

Każdy z pozwanych domagał się zwrotu kosztów adwokackich po 10.000,00zł. W żaden sposób nie wykazali, by istotnie takie koszty ponieśli, brak przedłożenia umowy z pełnomocnikiem oraz sposobu wyliczenia żądanej kwoty. Wszyscy pozwani byli reprezentowani przez jednego pełnomocnika, który przedstawiał argumentację wspólną dla całej trójki.

Współuczestnikom procesu zastąpionym przez jednego adwokata, w razie wygrania przez nich sprawy, sąd przyznaje zwrot kosztów procesu z tytułu poniesionych przez nich wydatków na opłacenie pełnomocnika procesowego w wysokości jednego wynagrodzenia, należnego w granicach określonych stawek (uchwała SN 7 sędziów z dnia 20 grudnia 1963 r. III PO 17/63, postanowienie SA Kraków z dnia 04 marca 2014r. I ACz 287/14).

Z powyżej przytoczonych względów Sąd postanowił zasądzić od powoda na rzecz pozwanych kwotę 7.251,00zł, w tym stawkę minimalną wynagrodzenia pełnomocnika 7.200,00zł adekwatną do wartości przedmiotu sporu oraz 3 razy opłatę skarbową 17,00zł od pełnomocnictw udzielonych przez pozwanych.

Pozwani przedłożyli spis kosztów osobistego stawiennictwa wynikłych ze stawiennictwa na dni 19 sierpnia 2010r., 26 lipca 2012r., 11 czerwca 2013r., 10 grudnia 2013r., 19 września 2014r. i 23 maja 2015r. w kwocie 9.452,74zł, wyliczonych jako suma przejazdów samochodem i biletów lotniczych. Sąd postanowił uwzględnić poniesione przez nich koszty tylko w zakresie cen biletów lotniczych. Nie wykazali bowiem, by podróżowali samochodem i by każdy z nich czynił to oddzielnie, brak informacji o pojemności silnika pojazdu. Dlatego Sąd postanowił przyznać od powoda na rzecz każdego z pozwanych zwrot kosztów osobistego stawiennictwa w części, odpowiadającej sumie wykupionych biletów lotniczych, czyli na rzecz K. L. 2.115,18zł, P. L. 4.756,12zł, Ł. L. 6.726,36zł.

Powód jako strona przegrana w procesie winien także ponieść na zasadzie art.113 ust.1 u.k.s.c. w zw. z art.98 k.p.c. koszty tymczasowo wypłacone ze środków Skarbu Państwa, tj. wynagrodzenie tłumacza 2.048,61zł. Ponieważ tut. Sąd dysponuje zaliczkami wpłaconymi przez powoda, powyższa należność zostanie z nich pokryta.

Ponieważ na podstawie art. 5 ust.2 u.k.s.c. wydatki związane z doręczaniem pism sądowych nie obciążają stron - w tym zakresie nieuiszczonymi kosztami sądowymi został obciążony Skarb Państwa.